

Vergaderjaar 1988-1989

20 890

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek en van de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen (gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het terrein van de bovenwettelijke sociale zekerheid)

A

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 22 augustus 1988

Bij Kabinetsmissive van 5 mei 1988, nr. 61, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en van de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen (gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het terrein van de bovenwettelijke sociale zekerheid).

1. In verband met het bepaalde in de Artikelen I en II merkt de Raad van State op dat de in de laatste zin van de memorie van toelichting aangekondigde Bijlage 4 van de toelichting, houdende onder meer een herziene tekst van artikel 1637ij van het Burgerlijk Wetboek op basis van het onderhavige voorstel, niet geheel correct is. Het wetsvoorstel laat namelijk de eerste volzin van artikel 1637ij, eerste lid, ongewijzigd, terwijl in de weergave van Bijlage 4 zekere bewoordingen van deze bepaling ontbreken. Uit een oogpunt van hanteerbaarheid beveelt het college aan om in deze bijlage kolomsgewijs naast elkaar te plaatsen zowel de vigerende tekst van artikel 1637ij van het Burgerlijk Wetboek als die van het gewijzigd voorstel van wet (Kamerstukken II

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 11 oktober 1988

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 5 mei 1988, nr. 61, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende bovenvermeld wetsvoorstel rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 22 augustus 1988, nr. W12.88.02.39, mag ik u hierbij mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en mijn ambtgenoot van Justitie aanbieden.

1. De Raad meent dat de weergave van artikel 1637ij van het BW in bijlage IV van de toelichting niet geheel correct is, omdat zekere bewoordingen ontbreken. Naar aanleiding hiervan merk ik het volgende op. Het schrappen van de bewoordingen waarop de Raad doelt werd in het gewijzigd voorstel van wet abusievelijk achterwege gelaten en heeft alsnog plaatsgevonden bij de derde Nota van wijziging d.d. 29 augustus 1988 bij het wetsvoorstel betreffende de herziening van de wetgeving inzake gelijke behandeling van mannen en vrouwen. (Kamerstukken II, 1987-1988, 19 908, nrs. 8 en 20, verder wetsvoorstel 19 908) zodat de weergave van artikel 1637ij BW in bijlage IV correct is. In de geest van de suggestie van de Raad is in een bijlage de tekst opgenomen

1987/88, 19 908, nr. 9) en de tekst zoals die ingevolge het onderhavige voorstel zal komen te luiden.

2. In het Algemeen gedeelte van de memorie van toelichting wordt gesteld dat niet ontkend kan worden dat sprake is van een niet geheel duidelijke situatie wat betreft de mogelijkheden voor belanghebbenden om op artikel 119 van het EEG-verdrag en artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten een beroep te doen (achtste alinea) Deze stelling kan op grond van rechterlijke uitspraken niet worden gehandhaafd. De desbetreffende passage ware achterwege te laten, te meer nu dit voorstel de uitvoering van een EEG-richtlijn betreft.

van de wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen, zoals deze komt te luiden na aanvaarding van het wetsvoorstel 19 908 door de Eerste Kamer. Daarnaast is de tekst geplaatst zoals die ingevolge het onderhavige wetsvoorstel zal komen te luiden.

2. De Raad is van mening dat de stelling, dat er sprake is van onduidelijkheden met betrekking tot een mogelijk beroep op artikel 119 van het EG-verdrag en artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politiek Rechten (BuPo) niet gehandhaafd kan worden in verband met recente rechterlijke uitspraken.

Naar aanleiding hiervan merk ik het volgende op. Op de verhouding tussen artikel 119 van het EG-verdrag en de 4e EG-richtlijn is eerder ingegaan in de notitie inzake tenuitvoerlegging van de 4e EG-richtlijn (Kamerstukken II, 1986-1987, 19 936 nrs. 1 t/m 3) en de memorie van antwoord bij het wetsvoorstel 19 908 (stuk nr. 6, blz. 8 tot en met 11). In laatstgenoemde memorie is de conclusie getrokken dat met betrekking tot de verschillende aspecten van een pensioenregeling de toepasselijkheidsvraag (in casu in zake artikel 119) verschillend kan worden beantwoord.

Deze conclusie geldt naar mijn mening nog steeds. Anders gezegd ook nadat de Europese rechter gesproken heeft is de reikwijdte van artikel 119 nog niet geheel duidelijk voor zover het de aanvullende pensioenen betreft. De memorie van toelichting heeft slechts de bedoeling er op te wijzen dat niet op voorhand gezegd kan worden welke elementen van pensioenregelingen onder het begrip loon moeten worden gerekend, waardoor artikel 119 aan de orde komt.

Naar mijn mening verdient het de voorkeur dat de bestaande tekst op dit punt blijft gehandhaafd.

Voor wat betreft de reikwijdte van artikel 26 van het BuPo-verdrag is het mij niet geheel duidelijk op welke uitspraken de Raad doelt.

Met betrekking tot bedoeld artikel 26 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) geoordeeld dat er sprake is van rechtstreekse werking met betrekking tot het overgangsrecht dat is geregeld in het kader van de invoering in de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet per 1 januari 1980. Daarnaast heeft de CRvB in zijn uitspraken van 14 mei

1987 met betrekking tot de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 en de Wet burgeroorlogsslachtoffers 1940-1945 geoordeeld dat aan artikel 26 van het BuPo-verdrag betekenis moet worden toegekend. Vermoedelijk doelt de Raad op deze uitspraken. Aan deze uitspraken, die betrekking hebben op de wettelijke sociale zekerheid, kunnen naar mijn mening geen conclusie worden ontleend met betrekking tot een mogelijke horizontale directe werking van artikel 26 van het BuPo-verdrag, in te roepen in procedures tussen bijvoorbeeld een deelnemer aan een pensioenregeling en een pensioenfonds. Mij is geen jurisprudentie bekend, die hiervoor aansluiting biedt.

Inmiddels is bij brief van 29 augustus 1988 (Kamerstukken II, 20 453, 1987-1988, nr. 6) door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een notitie aan het parlement aangeboden over de betekenis van artikel 26 van het BuPo-verdrag in de sfeer van de sociale zekerheid. In deze notitie wordt ook ingegaan op de verhouding tussen het BuPo-verdrag en de EG-richtlijnen. In verband hiermee is de memorie van toelichting in die zin aangepast dat geen enkele inhoudelijke opmerking over de werking van het BuPo-verdrag wordt gemaakt en dat ter zake wordt verwezen naar genoemde notitie.

3. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

3. Met de redactionele opmerking van de Raad is rekening gehouden.

In het wetsvoorstel is rekening gehouden met de tekst van het wetsvoorstel 19 908 zoals dat door de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aanvaard.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om enkele verduidelijkingen aan te brengen in de toelichting op de wijziging van artikel 1637ij BW.

Ik geeft U mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Justitie in overweging het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de daarmee in overeenstemming gebracht en overeenkomstig het vorenstaande gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies nr.
W12.88.0239 van de Raad van
State 22 augustus 1988**

- In de artikelsgewijze toelichting met betrekking tot Artikel III (bladzijde 16) wordt aandacht besteed aan de totstandkomingsgeschiedenis van de richtlijn. Het verdient aanbeveling hier aan te geven waar van de desbetreffende stukken – de «travaux préparatoires» – kan worden kennisgenomen.